

Wsparcie dla przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu (IOB)

MFIPR: w 2024 r. Polska złoży wnioski o płatność na 18 mld EUR

Przedstawiciel MFIPR poinformował, że w tym roku Polska złoży wnioski o płatność na łączną kwotę 18 mld euro. 15 marca br. rozpoczęły się konsultacje publiczne rewizji KPO. Resort zaproponował zmiany w 11 reformach i 22 inwestycjach.

Źródło: pap.pl, 14.03.2024; gov.pl, 15.03.2024

Regulacje

Przełomowe przepisy dotyczące sztucznej inteligencji – Parlament Europejski przyjął rozporządzenie

13 marca br. Parlament Europejski przegłosował przepisy regulujące technologie oparte na AI (Artificial Intelligence Act). Rozporządzenie będzie w pełni stosowane 24 miesiące po zatwierdzeniu przez Radę Europejską. Akt zakłada m.in. wyznaczenie Europejskiej Rady ds. Sztucznej Inteligencji oraz wyłonienie w poszczególnych państwach członkowskich organów krajowych, których zadaniem będzie zapewnienie skutecznego egzekwowania nowych przepisów na poziomie państwa członkowskiego. Eksperci zwracają uwagę, że uchwalony AI Act nic nie da, jeśli spójne regulacje nie powstaną na całym świecie. Pionierskości regulacji towarzyszy brak gwarancji, że przepisy nadążą za galopującym postępem.

Źródło: gov.pl, pb.pl, tvn24.pl, 13.03.2024; [DGP](https://dgp.pl), rp.pl, prawo.pl, 14.03.2024

MF: Decyzja ws. VAT na podstawowe produkty spożywcze

W związku z najnowszymi odczytami inflacji oraz prognozami dynamiki cen podstawowych produktów spożywczych objętych przejściową stawką VAT 0%, Ministerstwo Finansów podjęło decyzję o nieprzedłużaniu po 31 marca 2024 r. okresowego obniżenia stawki VAT na podstawowe produkty spożywcze.

Źródło: gov.pl, 12.03.2024

Przedsiębiorczość

Najnowsze informacje z GUS

- Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w lutym 2024 r. w porównaniu ze styczniem 2023 r. wzrosły o 2,8% (przy wzroście cen usług – o 7,0% i towarów – o 1,4%), a w porównaniu ze styczniem br. wzrosły o 0,3% (w tym usług – o 1,0% i towarów – o 0,1%). Więcej w raporcie Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lutym 2024 roku. GUS poinformował również o corocznej zmianie w zakresie „koszyka inflacyjnego”.

- Obroty towarowe handlu zagranicznego w styczniu br. wyniosły w cenach bieżących 121,9 mld zł w eksporcie oraz 115,7 mld zł w imporcie. W porównaniu z analogicznym okresem 2023 r. eksport spadł o 12,0%, a import o 14,6%. Więcej w raporcie Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w styczniu 2024 roku.
- Według stanu na koniec lutego br. do rejestru REGON wpisanych było 5 174,6 tys. podmiotów gospodarki narodowej. W lutym zarejestrowano 38,8 tys. nowych podmiotów tj. o 12,2% więcej niż miesiąc wcześniej. Więcej w raporcie: Informacja o podmiotach gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON - luty 2024.
- Na koniec IV kw. 2023 r. było 97,1 tys. wolnych miejsc pracy (o 12,7% mniej niż na koniec III kw.) – co piąte było miejscem nowo utworzonym (18,1 tys.). W skali roku największy spadek liczby wolnych miejsc pracy wystąpił w sekcji Informacja i komunikacja. Więcej informacji w raporcie Popyt na pracę w 4 kwartale 2023 roku.
- GUS opublikował m.in.: raport Cudzoziemcy wykonujący pracę w Polsce we wrześniu 2023 roku oraz wyniki badania ankietowego Jak korzystamy z Internetu? 2023.

Źródło: stat.gov.pl, 8-15.03.2024

Fitch obniżył prognozę wzrostu PKB Polski w 2024 roku

Agencja ratingowa Fitch obniżyła prognozę dynamiki PKB Polski w 2024 r. z 2,5% do 2,2%, a na 2025 r. podtrzymała 3,2% – wynika z najnowszego raportu agencji. Fitch obniżył prognozę inflacji na koniec 2025 r. z 4,0% do 3,0%, przy czym założono, że rząd utrzyma w tym horyzoncie mrożenie cen energii. Agencja przewiduje obniżkę stóp przez RPP w IV kw. 2024 r. o 25 pb. i dalsze 100 pb. cięć w 2025 r.

Źródło: pb.pl, 14.03.2024

NBP: Projekcja inflacji i PKB – marzec 2024

11 marca br. NBP opublikował Raport o inflacji (marzec 2024) oraz raport Projekcja inflacji i wzrostu gospodarczego Narodowego Banku Polskiego na podstawie modelu NECMOD, wskazujący na silne uzależnienie ścieżki inflacji od przyszłych zmian prawnych, wpływających na ceny energii i żywności.

Źródło: nbp.pl, 11.2024

Dwucyfrowe wzrosty w biurach podróży

W styczniu touroperatorzy obsłużyli niemal 755,9 tys. klientów. To wynik lepszy niż w rekordowym 2019 r., co przełożyło się na 283 tys. zawartych umów – informuje Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny. Wiele wskazuje, że również lutowa sprzedaż była kontynuacją wyraźnego trendu wzrostowego, obserwowanego przez cały IV kw. 2023 r. Branżę najbardziej cieszy rosnąca rezerwacja wyjazdów czarterowych – w styczniu ich udział w całości umów przekroczył 60%. Klienci znowu chcą kupować wakacje z wyprzedzeniem. Jak wynika z analiz TravelData, pod koniec stycznia 2024 r. średnia cena imprez na sierpień wobec tej sprzed roku była o 130 zł wyższa. Rok wcześniej ta różnica sięgała 880 zł. Analitycy tłumaczą, że wolniejszy wzrost cen w tym roku to kwestia kosztu paliwa lotniczego, którego cena za litr w styczniu była o 16% niższa niż przed rokiem. Złoty jest mocny, nie drożeją też tak jak w latach ubiegłych hotele. Nie bez znaczenia są również wysokie ceny w Polsce.

Źródło: [DGP](https://dgp.pl), 14.03.2024

Rada do spraw Kobiet na Rynku Pracy

9 marca br. w MRPiPS odbyło się posiedzenie inauguracyjne Rady ds. Kobiet na Rynku Pracy. Rada ma za zadanie inicjować i wspierać działania na rzecz poprawy sytuacji kobiet na rynku pracy oraz zapewniać równość kobiet i mężczyzn w sferze publicznej, zawodowej i prywatnej. Będzie m.in. opiniować działania podejmowane w zakresie aktywizacji zawodowej kobiet i ich powrotu na rynek pracy.

Źródło: gov.pl, 9.03.2024; prawo.pl, 11.03.2024

Nasilają się cyberataki oparte na emocjach

Z roku na rok rośnie liczba cyberataków na firmy, lecz liczba oszustw i wyłudzeń o charakterze socjotechnicznym zmienia się nieznacznie. Pojawiają się za to nowe narzędzia stosowane przez przestępców – są coraz bardziej dopracowane i zawierają elementy systemów sztucznej inteligencji. Często spotykanym rodzajem ataku jest ten „na prezesa”, kiedy z pracownikiem firmy kontaktuje się osoba, która podaje się za szefa firmy i informuje o konieczności natychmiastowego dokonania przelewu. Co gorsza, „prezes” może pojawić się na video i wyglądać i brzmieć jak prawdziwy. Choć o atakach socjotechnicznych jest coraz głośniejsze, to firmy wciąż padają ich ofiarą. Jak wynika z ostatniego Raportu Antyfraudowego BIK 2023, co piąta mała lub średnia firma znalazła się w ubiegłym roku na celowniku fraudsterów. Co trzecia, w wyniku pojedynczego oszustwa, straciła 100 tys. zł i więcej. Z danych BIK wynika, że aż 82,4% firm nie korzysta z usług lub narzędzi antyfraudowych.

Źródło: DGP, 11.03.2024

Brakuje pracowników szeregowych

Aż 74% firm, które wzięły udział w badaniu przeprowadzonym przez agencję Tikrow, mierzy się z brakiem pracowników wykonujących szeregowo zadania. Chodzi głównie o osoby zatrudnione w produkcji, magazynierów, pakowaczy i pracowników sklepów. Braki kadrowe w największym stopniu dotyczą przedsiębiorstwa, które zatrudniają od 250 do 500 osób. Jako powód niedoborów przedsiębiorcy wskazują przede wszystkim nagłe odejścia pracowników (56%) i niespodziewane nieobecności członków zespołu (54%).

Źródło: pb.pl, 11.03.2024

W lutym liczba ofert pracy na portalach rekrutacyjnych spadła o 21 proc.

W lutym br. na portale rekrutacyjne trafiło o 21% mniej ofert r/r – poinformował Grant Thornton. Eksperci wyliczyli, że pracodawcy na 50 największych portalach rekrutacyjnych w Polsce opublikowali około 234,3 tys. ogłoszeń o pracę. Duża liczba ofert pracy w styczniu nie była prawdopodobnie sygnałem przełamania negatywnego trendu, lecz chwilowym odbiciem. Więcej informacji w raporcie [Oferty pracy w Polsce. Monitoring procesów rekrutacyjnych na polskim rynku pracy. Edycja XLVI: Luty 2024.](#)

Źródło: grantthornton.pl, pb.pl, 13.03.2024

Polacy nie boją się radykalnych zmian w karierze

W Polsce radykalna modyfikacja kariery zawodowej jest zjawiskiem częstszym niż rozwój pracownika na obecnym stanowisku – 40% badanych nigdy nie przechodziło upskillingu, czyli podnoszenia swoich kompetencji szkoleniami, ale sześć na 10 osób ma za sobą reskilling, czyli zmianę zawodu, przejście na nowe stanowisko w firmie lub pozyskanie umiejętności w zupełnie nowej dziedzinie. Jedynie 13% respondentów nie brało w ostatnim roku pod uwagę możliwości zmiany pracy – wynika z raportu Aplikuj.pl Polacy gotowi do zmiany – reskilling i upskilling na rynku pracy (marzec 2024). Dla co dziesiątego respondenta (11%) obecny zawód nie jest docelowym. Niemal co drugi badany przyznał, że raczej nie obawia się utraty pracy z powodu sztucznej inteligencji. Odmiennego zdania jest co trzeci pracownik. Nie do końca jeszcze wiemy, jak postrzegać rozwój AI, ale jednocześnie nie skłania nas to do tego, by poznawać ten obszar i brać udział w szkoleniach związanych z AI – tylko 18% badanych uczestniczyło w takim kursie. Źródło: aplikuj.pl, pb.pl, 14.03.2024

Inwestycje

KPO napędzi regionalne pociągi

Centrum Unijnych Projektów Transportowych rozstrzygnęło konkurs na dofinansowanie zakupu taboru regionalnego z Krajowego Planu Odbudowy. Do podziału łącznie było 2 mld 150 mln zł. To stosunkowo niedużo, bo złożono 26 wniosków na łączną kwotę dofinansowania ok. 7 mld zł. Tylko dwóm beneficjentom przyznano pełną kwotę dofinansowania, o którą wnioskowali – Kolejom Dolnośląskim, które starały się o przyznanie ponad 330 mln zł na 20 pociągów elektrycznych, i województwu pomorskiemu, które walczyło o 247 mln zł na 10 pociągów. Największym beneficjentem jest Polregio (ok. 780 mln zł) – średni wiek taboru w spółce to 41 lat.

Źródło: [DGP](https://dgp.gov.pl), pb.pl, 13.03.2024

Za sześć lat pociągiem z Krakowa do Zakopanego w 90 minut

Choć tę linię kolejową planowano już od kilkudziesięciu lat, dopiero teraz jej realizacja rusza na dobre. Chodzi o nową trasę, znaną pod nazwą Podłęże–Piekietko, która będzie ważnym skrótem z Krakowa do Zakopanego i Nowego Sącza. Dla Sądecczyzny oznacza prawdziwą rewolucję komunikacyjną. Po zakończeniu robót podróż koleją z Krakowa do Nowego Sącza potrwa tylko godzinę – teraz pociąg jedzie min. 2 godziny 40 min, a podróż samochodem trwa 2 godziny. Szacowany koszt budowy trasy to 8 mld zł.

Źródło: gov.pl, 8.03.2023; [DGP](https://dgp.gov.pl), 10.03.2024

Warszawa: podpisano umowę na projekt trzeciej linii metra

8 marca Prezydent Warszawy podpisał umowę na zaprojektowanie pierwszego odcinka trzeciej linii metra na Gocław. Odcinek będzie miał 8,1 km długości i 6 nowych stacji. jeżeli uda się zapewnić unijne finansowanie, prace budowlane będzie można zacząć w 2028 r. Na budowę tej linii potrzeba około 5 mld zł. Więcej informacji o inwestycji na stronie um.warszawa.pl.

Źródło: pb.pl, wyborcza.pl, bankier.pl, [DGP](https://dgp.gov.pl), 8.03.2024

Innowacyjność

Akcelerator NATO w Polsce. Powstał w programie DIANA

W mapę akceleratorów innowacji NATO tworzonych w programie Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic (DIANA) został wpisany Krakow DIANA Accelerator. Polski oddział będzie koordynowany przez Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie oraz Krakowski Park Technologiczny. Współpraca z NATO w zakresie innowacji obronnych jest postrzegana jako niepowtarzalna szansa dla innowatorów.

Źródło: pb.pl, [KPT](https://kpt.pl), [AGH](https://agh.edu.pl), 14.03.2024; [UMWM](https://umwm.pl), rp.pl, 15.03.2024

W Polsce powstaje skoczek księżycowy, który może zastąpić łaziki

Inżynierowie z polskiej firmy Astronika stworzyli mechanizm nogi skoczka księżycowego. Robot, powstający na zlecenie ESA, ma stanowić alternatywę dla łazików, które nie zawsze dobrze sobie radzą w trudnym terenie Księżyca. Polski skoczek waży mniej niż 10 kg i jest efektywny energetycznie.

Źródło: naukawpolsce.pl, 15.03.2024

Plaster na gardło umożliwiający mówienie bez udziału strun głosowych

Naukowcy z Uniwersytetu Kalifornijskiego w Los Angeles opracowali elastyczne urządzenie, które można przymocować do szyi, umożliwiające mówienie bez używania strun głosowych. Aparat wykorzystuje AI do odczytywania ruchów mięśni gardła i krtani i przekształcania ich na mowę. Urządzenie nie tylko wykrywa ruchy mięśni, ale także wykorzystuje je do wytwarzania energii elektrycznej, co oznacza, że może działać bez baterii. Aparat opisano na łamach „Nature Communications” ([link do artykułu](#)).

Źródło: dzienniknaukowy.pl, 14.03.2024

Zrównoważony rozwój

Koniec z podszywaniem się pod „eko”

12 marca br. przyjęto drugi pakiet legislacyjny¹, który zawiera szczegółowe wskazania dotyczące tego, na podstawie jakiego rodzaju dowodów naukowych i parametrów technicznych producent ma prawo wysuwać twierdzenie o ekologiczności swojego towaru. To organy państwa, a nie, jak dotychczas, sami producenci, będą decydowały o zatwierdzeniu etykiety. Na firmy nałożono natomiast obowiązek szczegółowego informowania na etykietach produktów w jakim zakresie produkt jest prośrodowiskowy. W praktyce chodzi o jasne wskazanie czy ekologiczny jest cały produkt czy tylko jego część. Konieczne będzie również sprecyzowanie, czy tzw. gwarancja prośrodowiskowego charakteru produktu jest ograniczona w czasie, np. dotyczy jedynie pierwszych kilku lat jego użytkowania, czy też jest bezterminowa.

Źródło: [DGP](https://dgp.pl), 13.03.2024

¹ Pierwszy pakiet ekoprzepisów unijnych koncentrował się na zapewnieniu klientom wiarygodnej informacji na temat sprzedawanych produktów. Zakazano w nim m.in. posługiwania się takimi zwrotami jak „eko” czy „biodegradowalny” – jeśli producent nie ma specjalnego, wydawanego przez państwo certyfikatu potwierdzającego prawdziwość takich twierdzeń. Dodatkowo całkowicie zakazano haseł reklamowych, które wprowadzają konsumenta w błąd.